

L' ART DEL PAGÈS

SECCIÓ DOCTRINAL, AGRONÓMICA Y BIBLIOGRAFICA.

La qüestió alcohólica.

Fa molt temps que ve remenantse la qüestió dels alcohols y com mes va menos s' entén y mes se complica.

No cal sino veure los acorts presos á Valencia, Tarragona y Reus, que han sigut los mercats mes directament amenassats per la invasió de vins forasters y darrerament las gestions practicadas en Barcelona, pera convence's de la inoportunitat y perjudicis que causan á la producció nacional, unas lleys que favoreixen al extranjer y arruinan nostras industrias rurals mes importants.

Los exportadors valencians han prés los següents acorts: tancar tots los magatzéms avuy dissapte; concedir un plasso de vint dias pera que 'ls exportadors puguin cumplir en América los compromisos contrets, y dipositar los vins italians sense treballar ab ells fins que vinga la resolució definitiva del sindicat.

Aquestos acorts obeheixen á que la negativa del cónsul francés pera donar certificats impideix lo comers ab Fransa. Los reunits també convingueren en que sense la reforma de la ley de alcohols que demana Valencia es impossible la exportació á Fransa y América.

Anteriorment, los sindichs de tots los exportadors de

vins, havian acordat no comprar ni comerciar ab vi d' Italia, sometre á la fiscalisació las casas receptoras de dit vi é impedir que 'l rèexpedeixin á Fransa.

Lo conflicte produhit en Tarragona per l' arribada á aquella plassa d' una partida de vi italiá, s' ha resolt al últim, pero d' un modo que, si salva las dificultats del moment, no pot satisfer á las personas reflexivas. La excitació produhida per la arribada de dit vi havia pujat á tal extrém, com saben ja nostres lectors, que tan lo comers espanyol de la plassa com la numerosa colonia francesa establerta en ella, amenassavan tancar sos magatzems y despedir á sos obrers, ab lo cual quedavan en la miseria un sens número de familias. Davant de la pressió de las circunstancias, lo comerciant que havia rebut lo vi italiá, lo ha retornat á Italia, renunciánt á la especulació que projectava.

Aixó, com se veu, aplassa, pero no resol lo conflicte, que 's reproduhirá 'l dia que arribin novas remesas de vi extranger.

Los de Reus fan tots los esforços pera impossibilitar la entrada de vins italians en Espanya, prenent pera aixó exemple dels procediments empleats ab molta frecuencia per las Aduanas francesas respecte á nostres vins, qual entrada á pesar de nostre vigent tractat de Comers rebutja sovint, proposántse segons sembla, rebutjarlos en absolut en lo cas de que Espanya rebí vins italians y reformar immediatament la Lley sobre alcohols, á fi de que 'ls comerciants exportadors de nostres vins al Plata y Nort d' Europa, pugan utilisarlos al grau necessari, sense pagar cap dret de consums, segons se verifica en Fransa, Italia y Portugal y además proteger la fabricació d' alcohols del país ab igual aplicació per medi de primas equivalents als impostos ab que lo Govern se veigi obligat á gravarlos.

A principis d' aquesta setmana se presentaren los de-

legats de la inspecció industrial en diferents establiments de Barcelona á que afecta la llei d' alcohols, amenassant-los ab un expedient de defraudació si en lo plasso de 48 horas no 's provehian de la patent de expendició.

Lo sindicat gremial d' aquesta provincia al enterarse de lo ocorregut se reuni y després de deliberar passá á conferenciar ab lo delegat d' Hisenda y administrador d' Impuestos pera gestionar la suspensió de dits efectes.

En alguns establiments hi vegerem un imprés en lo que s' indicava que no s' hi venian begudas alcoholisadas per no poder pagar l' impost.

Tant va 'l canti al pou.....—T.

SECCIO D' AGRICULTURA PRACTICA.

Nova máquina motris agrícola.

Las máquinas de vapor tenen l' inconvenient pera 'ls agricultors, de que no sols son máquinas delicadas, sino que es necessari molta vigilancia pera que no esploti la caldera; per lo tant aixó exigeix una persona que sápga manejarlas y estiga continuament vigilantlas. En las ciutats y en moltes vilas importants, las petites industrias ja no topan ab aquestos inconvenients, han deixat aquestas máquinas pera usar las máquinas motoras de gas, las quals no poden explotar, y ademes funcionan solas, bastant que de quant en quant se vigili l' engraixament.

Ahont no hi ha gas, cosa que passa per regla general en los punts en que está l' agricultor, aquet no pot emplearlas. Si bé s' ha ideat la combinació d' aquestas máquinas ab lo aparato *Alfa*, mes ó menys modificat, que produheix gas á fi de poder-se emplear en lo camp, aixó complica la máquina, la encareix, y ademés hi ha que usar los olis lleugers de petróleo que no's troban en tots los llocs; aixó y altres inconvenients fan que sian poch prácticas. Aquestos obligan als constructors á buscar una máquina que tinga millors condicions pera la agricultura.

M. M. Priestman Brothers, de Holderness Foundry, Hull, fa poch temps que construhian una nova máquina pera gastar

directament lo petróleo com á combustible. Una de las ventatjas d' aquet motor comparat ab la máquina de gas, es, que 'l cilindro no 's necessita engreixarlo. Se consegueix la regularizació, variant la carga que s' admet al cilindro, segons las exigencias del treball; essent lo resultat molt uniforme ab las exigencias variables. Es inútil dir que, com las de gas, crech que se produheix tambe la explosió dintre 'l cilindro, y es hont se desarrolla la forsa motris: la inflamació de la carga s' efectúa d' una manera molt senzilla mitjantsant la electricitat.

D' aquesta nova máquina s' afirma que pot funcionar per espay de tres mesos sense netejar lo cilindro; y además, se pot emplear lo petróleo ordinari *Trinity House* qual punt d' ignició es á 150 graus. Lo gasto de combustible es menor que en las de gas.

Si es aixis, y la práctica junt ab lo temps ho confirman, no queda dupte que 'ls agricultors podrán estar de enhorabona.

G. J. de GUILLEN-GARCÍA.

Los farinayres.

Lo dimecres passat regnava cert pánich en la plassa de Barcelona, causat per la noticia de que 'l Govern dels Estats-Units anava á concedir, en concepte de prima de exportació, set pessetas de subvenció per cada hectólitre de blat.

Se deya que diferents governs d' Europa 's prevenian ja pera contrarrestar los efectes d' aquella disposició, essent pessimistas totas las opinions respecte de lo que faria ó deixaria de fer nostre Govern.

Preveyent aixó, la comissió de farinayres de la provincia de Barcelona dirigeix una circular als del seu gremi de tota Espanya, motivada per la invasió cada dia creixent de nostres mercats per las farinas extrangeras.

En ella ab gran abundó de fehacients datos estadístichs se proba la espantosa importació ascendent d' aquell article y en tal grau que constituheix ja una amenassa de mort contra la industria farinera de nostre pays, gracias á nostre sistema aranzelari, per quin motiu creu

que es del cas que 's posin d' acort tots los farinayres d' Espanya pera practicar las oportunas gestions y recorre á tots los medis legals que 'ls pugan apartar de la imminent ruina.

No 'ns faltava sino aquet nou conflicte pera embullar mes la troca.

Consideracions sobre 'l pervindre de nostras vinyas.

Carta 7.^a

Sr. Director de L' ART DEL PAGÉS:

Mon bon amich: recordo que D. Quixot, en un bellíssim discurs que dirigí als cabrers, alabá ab paraulas molt sentidas un temps en que, segons éll, totas las cosas eran comunas y 'l treball poch menos que innecessari. Deixo á la responsabilitat de l' illustre manxego l'esbrinar si son entusiasme tenia ó no algun fonament, lo que jo sé es que aquella edat ditxosa está molt lluny de la nostra y que avuy, pera lograr lo necessari sustento, no basta com allavoras allargar la ma y rebre 'l dels arbres que convidaban ab sos fruits madurs y hermosos, sino que 's fa precisa una gran fadiga y es indispensable un esforç continuat per atendre á las exigencias de la vida.

Contan las crónicas que allá en altre temps la vida humana era per tot extrém senzilla y económic: moltíssimas de las exigencias que actualment sofreix la pobre humanitat eran del tot desconegudas; ni sisquera 'l luxu y la moda portaban las complicacions y 'l gasto qu' avuy dia. Sembla que tenim empenyo en buscar necessitats y causas de sufriment á mida qu' adelantém en lo camí d' aixó qu' anomeném civilisació, y que 's considera com lo *non plus ultra* de la ventura y de la felicitat terrenas. Diferencia tan notable ha de produhir conseqüencias trascendentals. En aquella edat senzilla tal volta podia bastarse á sí mateix l' individu, la familia ó la tribu; pero en la complicació de la vida moderna, ningú 's basta pera satisfer totas las necessitats; y per regla general cada hū 's veu precisat á buscar y pagar l' ausili dels altres, fins per atendre á las necessitats mes imperiosas. A quí fabrica espardenyas li mancan sabatas, á quí té blat li falta farina, quí cull ví, moltas vegadas no té pa, quí veu en son poder milers de pessas de roba, no podria menjar un plat de cols de sa cullita. Precisament lo sigle en que los americans aixecan la colossal estatua de la llibertat illuminant la terra, es lo sigle de la gran divisió d' ocupacions, que, si porta ventatjas considerables en lo terreno de

la producció de la riquesa, en cambi crea, ó estreny la subjecció de l' individu á l' individu y d' una nació á l' altre nació, establint relacions necessaries y una especie d' esclavitut, que no per ser en son origen voluntaria, es menos real y fins es possible que arribi á ser funesta.

Donadas las exigencias de la vida moderna, la divisió d'ocupacions constitueix una verdadera necessitat, y una volta establerta, vé per ella mateixa la competencia, ja que essent molts los qui produheixen alló que no han de consumir, ó qui produheixen mes de lo que poden consumir, forsosament han de buscar col·locació als productos de son treball; d' aquí naix la lluyta ó competencia entre 'ls productors que ofereixen lo fruit de sos esforços, á fi y efecte de procurarse altres productos que han menester. Al contrari, com que no son poch los qui coneixen de certas cosas que necessitan, també entre ells s'estableix la lluyta per adquiririlas, y d' aquí la competencia entre 'ls consumidors. Lo sastre está en combat perenne ab los demás de son ofici: qui desitja comprar oli, sofreix las empentas dels altres que 'n volen; y aquell combat y aqueixas empentas portan á vegadas la ruina de capitals quantiosos, y son causa de verdaders desastres. De totas maneras, aquí 'm teniu á la tercera de las afirmacions, qual estudi 'ns ocupa, ó sia que la lliure competencia es á la vegada lley natural y lley de progrés.

Que la competencia es conseqüencia natural de la divisió d'ocupacions y que aquesta ho es de las exigencias de la vida no 'n dupto pas. He conegut sistemas socials basats en la comunitat de tot, sistemas en que no 's coneixia la propietat particular, en que no tenian cap significat las paraulas teu y meu; semblants teorías may han posat arrels, perque son contraries á la naturalesa. Conech institucions montadas de manera que necessitan ben poch l' ausili dels estranys; aquí 'n teniam una, la famosa Cartuja, que fins criava peixos pera las necessitats de la casa, segons se conta. Aquestas institucions no serán tampoch la regla general, ni molt menos. Lo que no crech es que ni la divisió d'ocupacions, ni la lliure competencia sian principis tan absoluts, com sembla pretendre l' escola económica.

Diu l' adagi que l' home de molts oficis es pobre segur; donchs no tinch pas por d' assegurar que, pobre ó rich, l' home de molts oficis perteneix á una rassa que no s' acabarà may mentres que 'l mon sia mon. Lo sastre del meu poble es botiguier, ven plats y ollas, tabaco, alguns articles de quincalla y arregla 'l rellotje del campanar; y si no es campaner se deu á que 'l sereno es qui s' ocupa en ventar las campanas á la vegada que enterra 'ls morts y cuida un hostalot que á voltas utilizan los pochos carros que per allá 's perden. De manera que en lo meu poble y en molts pobles, ó son impossibles certas in-

dustrias, ó es precis que 'l principi de la divisió d' ocupacions fassi alguna concessió. Preneuho per un altre costat: exageréu lo principi y tindréu un excés de productos en aquest ó en aquell article, cosa que li succehiria al sastre del meu poble, si no fés sino de sastre, cosa que experimentan casi totas las naciones europeas, quals productos troban difícil col·locació y cosa que 'm temo 'ns passi á nosaltres, si no 's detura la passió de plantar ceps. Donchs lo principi no es absolut: alguna lley té per dessobre que 'n regula las aplicacions. Aném un poch mes enllá.

Encara que 'l nostre Tresserra ho deya ab molta formalitat, no crech que las fronteras sian regueras de sanch vessada per l' espasa dels conquistadors: las fronteras de cada nació seran més, ó menos artificials, pero m' apar, com una cosa indubtable, que dins d' ellas hi ha una patria, hi ha un poble que viu d' una mateixa vida y que vol viure no aislat, mes si independent. Ara bé, extremém lo principi de la divisió d' ocupacions, acompanyéulo ab l' afirmació de las aptituts naturals y, n' estich ben segur, en la independència nacional hi trobaréu molts descusits. ¡Ah! lo lliure-cambi entranya l' esperit cosmopolita, per aixó porta á l' extrém la divisió d' ocupacions; y no repara en que tota nació cosmopolita es suicida. Las planurias de Castella no produheixen blats tan baratos com la Russia, ó 'ls Estats-Units; las serras Ibéricas no donan fusta ab la ventatja que la Suecia y la Noruega: los carbons de nostras minas son inferiors als de Fransa, ó d' Inglaterra; la industria espanyola es mes cara que la estrangera; fora donchs tot aixó: la naturalesa s' imposa y ja que tenim bon sol y un cel incomparable, dediquemnos á pendre 'l sol y á estudiar las estrellas. Entre tant dependirém de l' extranger, podém veure amenasada la nostra independència y caminarém cap á la ruina y la miseria, ó buscarem en terras llunyanas una patria més generosa pera sos fills y mes prudent en la administració de la riqueza pública.—X.

Granada 18 de Janer de 1889.

SECCIÓ DE VARIETATS.

RESTAURACIÓ DE SANTA MARIA DE RIPOLL.

FESTAS DEL MILENAR.

CERTÁMEN.

Havent lo Jurat literari que á son temps fou designat pera jutjar las composicions presentadas á concurs, pera 'l premi de un *Himne* á Catalunya, donat per unanimitat son vot favorable á la poesia que entre las presentadas tenia el nombre 4 y duya

per lema *Dulcis amor patriæ*, lo Excm. é Il·lm. Sr. Bisbe de Vich ha resolt obrir un concurs musical, en la forma següent:

Se concedirà 'l premi d' una *Joya d' art* al autor de la mellor composició musical sobre la lletra del *Himne* que publicarem, advertint que será preferida la partitura que, á més del cant á veus y chor, tinga també la corresponent instrumentació.

L' Hymne premiat se cantarà en la festa de la Consagració del Temple restaurat, y quedarà propietat de son autor.

Las composicions podrán remetre's á nom del infrascrit Secretari á Vich (Palau Episcopal) ó bé á Barcelona (Canuda, 14, 2.ª) tancantse 'l plasso d' admissió lo dia 1 de Maig, prop·vinent

Lo Jurat será compost dels senyors: R. P. Rafel Palau, monjo benedictí; D. Joseph Montserrat, Pbre., organista de la Seu de Vich; D. Bonaventura Frigola; D. Joan Goula, D. Claudi Martinez Imbert, y D. Melcior Rodriguez Alcántara.

Vich, 1 de Janer de 1889. — LO SECRETARI GENERAL DE LA OBRA, JAUME COLLELL, Pbre.

CORRESPONDENCIA.

Los cunills no 's menjan los ceps americanos.—Be saben nostres llegidors, lo gran perjudici que causan los cunills quan s' aficionan á menjar los brots tendres dels ceps al poch temps de sortir, principalment en las vinyas properas als boscos, donchs, no resulta sempre cert; hi ha que fer una escepció notable per mes d' un compte, pera confirmar aquell conegut refrá «que no hi ha regla general sense escepció» puix que podém assegurar d' una manera certa, que en molts vinyats del terme de Horta que son del Sr. Fotxá, situats mes amunt dels famosos é històrichs jardins nomenats lo Laberinto, en quals vinyats se menjaren los cunills l' any passat tots los ceps en una mojada ó mes de sembradura, y deixaren indemnes com diriam, filoxéricament parlant, los apetits cunillers, una porció de ceps americanos de la varietat Riparia, plantats en dit paratge.

A més, y en corroboració de dita noticia, podém afegir que en lo recinte del viver de ceps americanos que manté la Excel·lentíssima Diputació provincial, en terme de Ripollet, may se ha vist rastre ni senyal d' haverhi entrat cap cunill, no obstant y ser un paratge favorable á sos instints, y en cambi, si, en los vinyats de ceps indigenas colindants.

Al fer públics los anteriors fets, que se'ns han donat per las personas á qui pertany saberlos, francament nos considerém llechs pera poder donar una explicació de lo perque se retrahuen los cunills de menjar dits ceps, tan al revés de sa afició per las plantas indigenas. ¡Qui sap si tindrà alguna conexió ó paritat ab lo que tan se pregonat y fins s' assegura, relatiu á la filoxera, y surten en'altres ceps!

J. C.

IMPRENTA DE VÍCTOR BERDÓS Y FELLIU, MOLAS, 31.—BARCELONA.